

## **ПРАВОТВОРЧІСТЬ, ЯК КЛЮЧОВА ФОРМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Роман Володимирович КОРЧЕНЮК,**

*аспірант Харківського національного  
університету внутрішніх справ*

Забезпечення державного контролю у сфері банківської діяльності є складним за своєю сутністю та змістом процесом, який знаходить своє відображення у низці форм, серед яких особливе місце належить правотворчості. Взагалі, правотворчість – це цілеспрямована діяльність спеціально уповноважених суб'єктів, що орієнтована на формування, зміну або скасування правових норм шляхом прийняття нормативно-правових актів. Вона є основним механізмом створення права, через який держава реагує на потреби суспільства, вирішує актуальні проблеми та забезпечує правове регулювання суспільних відносин. А.С. Васильєв визначає правотворчість як діяльність державних органів, зумовлену потребою правового врегулювання суспільних відносин у ключових сферах життя. Її зміст, мета та результати залежать від комплексу об'єктивних і суб'єктивних чинників – історичного, правового, соціального, політичного та культурного розвитку суспільства і держави, а також від рівня правової культури та стану юридичної науки. Особливу роль відіграють правова доктрина, політико-правовий режим, традиції, громадська думка і загальна правова політика. Васильєв підкреслює, що правотворчість – це не лише технічна, а й творча діяльність, яка потребує високого професіоналізму. Вона має ґрунтуватися на раціональних і ефективних засадах, позбавлених ідеологічних перекося, і спрямовуватись на формулювання та закріплення загальнообов'язкових правових норм, що регулюють життя суспільства [1].

К. Г. Волинка зазначає, що правотворчість є процесом виявлення та оцінювання правових потреб як суспільства, так і держави, а також створення і прийняття нормативно-правових актів відповідними уповноваженими суб'єктами згідно з визначеними процедурами. У правовій системі суспільства правотворчість займає ключову позицію, оскільки саме вона є джерелом виникнення права та механізмів його реалізації. Правотворчість становить початковий етап правового регулювання. Основним поштовхом до розробки законів або інших нормативних актів, як правило, виступає суспільно важлива проблема чи невирішене питання, що стосується значної частини громадян і держави загалом. Завдання правотворця полягає у своєчасному, точному та адекватному юридичному реагуванні на ці виклики шляхом вибору оптимального варіанту регулювання, який максимально відповідатиме потребам суспільства й держави, сприятиме їхньому розвитку і враховуватиме широкий спектр чинників суспільного життя – економічних, політичних, соціальних, національних, ідеологічних та міжнародних. Якість правотворчої діяльності є відображенням рівня демократичності та цивілізованості держави [2, с. 125].

Таким чином, правотворчість є ключовою формою забезпечення державного контролю у сфері банківської діяльності, оскільки саме через створення нормативно-правових актів держава формує юридичні рамки, механізми та інструменти, які визначають засади, порядок і межі здійснення контролю за банківською системою. Через правотворчу діяльність встановлюються вимоги до банків, критерії оцінки їхньої діяльності, підстави для застосування заходів впливу, процедури нагляду та інспекцій, а також повноваження контролюючих органів, зокрема Національного банку України. У сфері банківської діяльності, яка є високоризиковою та стратегічно важливою, правотворчість забезпечує не лише законність і системність контролю, а й його адаптивність до мінливих економічних умов, зокрема до викликів воєнного стану. В цей період держава активно використовує спеціальні правові режими та тимчасові регуляторні акти, що дає змогу оперативно реагувати на загрози фінансовій стабільності, уникати системних криз і запобігати зловживанням. Водночас правотворчість виконує не лише регламентуючу, а й превентивну функцію, адже встановлені норми дисциплінують учасників ринку та орієнтують їхню діяльність у правовому полі.

#### **Список використаних джерел**

1. Теорія права і держави. Підручник. За загальною редакцією доктора юридичних наук А. С. Васильєва. Київ, КНТ 2010. 2010. 445 с.
2. Волинка К. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. Київ : МАУП, 2003. 240 с.